

Założenia

do Programu Rozwoju Społecznego

Wyspy Sobieszewskiej

przewidzianego do realizacji

w latach 2016-2018

Wstęp

23 czerwca 2015 r. Miasto Gdańsk i Związek Harcerstwa Polskiego zawarły Umowę Ramową w sprawie ubiegania się o organizację na Wyspie Sobieszewskiej w Gdańsku XXV Światowego Jamboree Skautowego 2023 oraz dwóch wydarzeń poprzedzających: Europejskiego Jamboree (Eurojam 2021) i Światowego Zlotu 100-lecia ZHP 2018.

Intencją ZHP i Miasta Gdańska jest by w związku z organizacją harcerskich przedsięwzięć zwiększyła się aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców Wyspy Sobieszewskiej. Chcemy, aby mieszkańcy Wyspy Sobieszewskiej byli bardziej integrowani i zaangażowani w sprawy lokalne, zwiększyły się ich kompetencje, w tym językowe i umiejętności zawodowych. Wyspa stała się atrakcyjnym miejscem wypoczynku oraz dokonana się trwała zmiana w zakresie jej estetyki.

Rezultat wspólnych działań będzie długo oddziaływał na Wyspę i jej mieszkańców, stanowiąc namacalny dowód, że ruch skautowy zmienia świat, a jego członkowie są Iskrą rozpoczynającą zmianę.

Odzwierciedleniem powyższych intencji jest niniejszy Program Rozwoju Społecznego Wyspy Sobieszewskiej. Należy przy tym podkreślić, że tworzenie warunków dla aktywności obywatelskiej, samoorganizacji, wdrażania innowacji społecznych, współodpowiedzialności i solidarności społecznej oraz kształtowanie mobilności społecznej i zawodowej stanowi jedną z podstaw do kształtowania dalszego rozwoju Gdańska, co zostało wyrażone w Strategii Rozwoju Miasta Gdańska 2030 Plus.

Podstawą do realizacji Programu Rozwoju Społecznego zgodnego Strategią Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus jest Artykuł XII Umowy Ramowej:

Artykuł XII. Program społeczny

- § 38. Miasto i ZHP zrealizują opracowany przez Miasto w porozumieniu z ZHP program społeczny adresowany do mieszkańców Gdańska-Sobieszewo jako terenu Miasteczka Złotowego oraz dzieci i młodzieży z terenu miasta Gdańska.
- § 39. Program społeczny realizowany będzie w latach 2016-2018 oraz 2021-2023 (...)
- § 40. Miasto i ZHP określą zakres i harmonogram realizacji programu społecznego, którego celem w nawiązaniu do idei i wartości Ruchu Skautowego będzie zainicjowanie i przeprowadzenie w społeczności lokalnej widocznej zmiany wzrostu aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców, w szczególności osób młodych oraz poprawy estetyki dzielnicy.
- § 41. W przygotowanie i realizację programu społecznego zaangażowani zostaną również partnerzy lokalni reprezentujący mieszkańców.

Założenia do Programu powstały na podstawie:

1. Badań i analiz:
 - 1) WYSPA SOBIESZEWSKA Analiza społeczno-gospodarcza opracowana przez Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miasta Gdańska, wrzesień 2015
 - 2) Diagnozy problemów gdańskich szkół opracowanej na potrzeby projektu Dobra Jakość Edukacji
2. Raportów ze spotkań z mieszkańcami Wyspy Sobieszewskiej poświęconych Budżetowi Obywatelskiemu 2016 (czerwiec i wrzesień 2015)
3. Spotkanie w dniu 15 grudnia 2016 r. z Zarządem Dzielnicy Wyspa Sobieszewska oraz Prezesem Stowarzyszenia Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej
4. Materiałów prezentowanych podczas konferencji Partnerstwo dla Wyspy Sobieszewskiej w dniu 17 listopada 2015
5. Wypracowanych wniosków podczas warsztatów z mieszkańcami w dniu 22 czerwca 2016 r. w Sobieszewie.

Założenia do Programu zostały opracowane przez zespół w składzie: Magdalena Skiba, Beata Matyjaszczyk, Łukasz Kłos, Damian Kuźmiński, Grzegorz Szczuka.

Światowe Jamboree Skautowe

Światowe Jamboree Skautowe jest najważniejszym wydarzeniem Światowej Organizacji Ruchu Skautowego (WOSM) stworzonym dla młodych ludzi w wieku od 14 do 17 lat, którzy są członkami narodowych organizacji skautowych.

WOSM to najliczniejsza organizacja pozarządowa na świecie, która zrzesza kilkadziesiąt milionów osób z 162 państw.

Światowe Jamboree Skautowe jest organizowane przez narodową organizację skautową - członka WOSM (w Polsce jest nim Związek Harcerstwa Polskiego), która została wybrana przez Światową Konferencję Skautową.

40 000 uczestników, 65 000 odwiedzających, dwa tygodnie atrakcyjnego programu edukacyjnego, młodzi ludzie z ponad 162 krajów, wszystkie rasy i religie, uniwersalny wymiar Jamboree, jako miejsca, gdzie w realnym działaniu wypełnia się idea „pokoju i braterstwa ponad narodami” - to wszystko sprawia, że zorganizowanie Światowego Jamboree Skautowego jest wyjątkowym wyzwaniem.

Od 1920 roku Jamboree wędruje po krajach i kontynentach. W Europie Środkowej ostatnie takie wydarzenie odbyło się w 1933 roku na Węgrzech. Polska nigdy nie była gospodarzem tej imprezy.

Wyspa Sobieszewska dzisiaj

Lokalizacja

Powierzchnia Wyspy wynosi 35,79 km². W najszerszym miejscu Wyspa ma ok. 10 km szerokości równoleżnikowej, a w najdłuższym miejscu ok. 6 km długości południkowej. Gęstość zaludnienia wynosi 96 osób na km². Wyspa położona jest nad brzegiem Zatoki Gdańskiej, w północno-wschodniej części Miasta w objęciach Martwej Wisły, Wisły i przekopu Wisły.

Mimo, że jest dzielnicą Gdańska jest od niego odcięta kanałami wodnymi oraz obszarami o charakterze rolniczym, leżącymi w sąsiedniej gminie Pruszcz Gdański. Dojazd na Wyspę z centrum Miasta samochodem, zajmuje około 20 minut, a w najdalszy jej kraniec - Świbno- około 40 minut. Północną część Wyspy pokrywają lasy, południowa to obszar o charakterze rolniczym.

Ludność

Wyspa Sobieszewska to dzielnica Gdańska zamieszkała przez 3462 osoby, w tym 615 osób w wieku 0 - 18 lat. Średnia wieku mieszkańców jest niższa niż w innych dzielnicach Gdańska. Mniej liczna w stosunku do wszystkich mieszkańców Wyspy jest grupa osób w wieku powyżej 65 lat.

Tabela 1. Struktura ludności na Wyspie Sobieszewskiej i w Gdańsku

Lp.	Wyszczególnienie	Wiek				Ogółem
		0 - 18	19 - 59	60 - 64	pow.65	
1.	Wyspa Sobieszewska - kobiety	288	1080	166	299	1 1833
2.	Wyspa Sobieszewska - mężczyźni	327	957	152	193	1 629
3.	Wyspa Sobieszewska - razem	615	2 037	318	492	2 462
4.	Struktura mieszkańców dzielnicy Wyspa Sobieszewska w procentach	17,8	58,8	9,2	14,2	100
6.	Gdańsk - razem	69 748	247 732	34 935	87 898	440 313
5.	Struktura mieszkańców Gdańska w procentach	15,8	56,3	7,9	20,0	100
7.	Porównanie liczby mieszkańców Wyspy w stosunku do liczby mieszkańców Gdańska	0,88	0,82	0,91	0,6	0,78

Źródło: Opracowanie własne Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich, UMG.

Realizacja Programu w sposób szczególny będzie oddziaływała na osoby w wieku 3-18 lat. Poniższe dane wskazują na równomierną liczbę narodzin dzieci w poszczególnych rocznikach. Osoby, które w momencie rozpoczęcia realizacji Programu mają 3 lata, w roku 2023 będą mogły aktywnie uczestniczyć w spotkaniach z młodzieżą z całego świata, natomiast obecni 18 latkowie będą w momencie zakończenia realizacji Programu w sposób istotny oddziaływać na życie na Wyspie i od ich postawy zależeć będzie trwałość zmian.

Tabela 2. Struktura ludności na Wyspie Sobieszewskiej cd.

Lp.	Wyszczególnienie	Wiek (w latach)				
		3 - 5	6 - 12	13 - 15	16 - 18	Suma
1.	Wyspa Sobieszewska - kobiety	61	118	49	49	277
2.	Wyspa Sobieszewska - mężczyźni	56	147	42	65	310
3.	Wyspa Sobieszewska - razem	117	265	91	114	587
4.	Struktura mieszkańców w wieku 3-18 lat w dzielnicy Wyspa Sobieszewska (%)	19,9	45,1	15,5	19,4	100
5.	Struktura mieszkańców w wieku 3-18 lat w Gdańsku (%)	21,8	45,4	15,8	17,1	100
6.	Gdańsk - razem	14 049	29 254	10 165	11 015	64 483

Źródło: Opracowanie własne Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich, UMG.

Miejsca pracy, kierunek rozwoju przedsiębiorstw

W 2014 r. największa liczba podmiotów gospodarczych zawierała się w:

- o handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych - 86 podmiotów (17,8%),
- o działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 84 podmioty (17,4%),
- o rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo - 72 podmioty (14,9%),
- o przetwórstwo przemysłowe - 52 podmioty (10,7%).

Ponad połowa firm - 56,4% - aktualnie¹ działających i zarejestrowanych na terenie dzielnicy Wyspa Sobieszewska powstała przed 2005 r. (wskaźnik wyższy o 4,5 punktów procentowych niż w Gdańsku). W latach 2005 - 2014 powstało 211 podmiotów gospodarczych, co daje średniorocznie przyrost o blisko 21 podmiotów. Wyjątkiem był rok 2005, gdzie wskaźnik ten był niższy (7 nowopowstałych podmiotów i działających do dnia dzisiejszego) oraz rok 2011, 2013 i 2014, w który zarejestrowano rocznie od 31 do 38 podmiotów gospodarczych.

¹ Opiswane dane pochodzą z bazy podmiotów REGON; stan na koniec 2014 r.

Większość firm działających na terenie dzielnicy Wyspa Sobieszewska (97,1%) to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób. Przedsiębiorstwa małe i średnie stanowią 2,9% firm zarejestrowanych. W rejestrze REGON w omawianej dzielnicy odnotowano dwa podmioty zatrudniające powyżej 50 osób: Zespół Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 25 w Gdańsku (ul. Mieczysława Boguckiego 44) oraz „Letja-Sea Food” sp. z o.o. (ul. Czyżyków 8).

Struktura wielkości przedsiębiorstw na omawianym terenie nieznacznie odbiega od struktury wielkości przedsiębiorstw w Gdańsku, niższy jest odsetek małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 osób (o 0,8 p.p.), natomiast wyższy mikroprzedsiębiorstw zatrudniających do 9 osób (o 1,2 p.p.).

Duże różnice zauważalne są w przypadku struktury podmiotów gospodarczych, gdzie udział firm z sektora rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybołówstwo przewyższa średni udział tego sektora w Gdańsku o 11,4 p.p. Znacznie mniejszy jest tutaj udział sektora usług rynkowych - o 10,4 p.p.

Tabela 3 Struktura podmiotów gospodarczych w dzielnicy Wyspa Sobieszewska wg sektorów ekonomicznych oraz wg wielkości zatrudnienia w 2014 r.

Podmioty gospodarcze		Razem 484	Wyspa Sobieszewska	Gdańsk
wg sektorów ekonomicznych		sztuk	w %	
w tym	rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo, rybołówstwo	72	14,88	3,53
	przemysł i budownictwo	96	19,83	19,28
	usługi rynkowe	278	57,44	67,84
	usługi nierynkowe	38	7,85	9,35
wg wielkości zatrudnienia		sztuk	w %	
	50-249 osób (średnie przedsiębiorstwa)	2	0,41	0,67
	10-49 osób (małe przedsiębiorstwa)	12	2,48	3,29
	0-9 osób (mikroprzedsiębiorstwa)	470	97,11	95,92

Źródło: Opracowanie własne Referat Badań i Analiz Społeczno-Gospodarczych WPG na podstawie bazy danych REGON.

Zasoby społeczne Wyspy Sobieszewskiej

Rada Dzielnicy

Wyspa Sobieszewska jest jednostką pomocniczą Gminy Miasta Gdańsk - dzielnicą. Rada Miasta Gdańska, nadała statut, określający granicę, tryb wyboru władz jednostki pomocniczej oraz zakres ich kompetencji.

Rada Dzielnicy i Zarząd aktywnie działają już piątą kadencję. W skład Rady wchodzi 15 osób. Z grona Rady wybrany jest Zarząd wykonujący funkcje wykonawcze. W dyspozycji Rady pozostaje

kwota 16000 zł. Istotną rolą Rady jest reprezentowanie interesów mieszkańców wobec władz Miasta Gdańska.

Organizacje pozarządowe

Na Wyspie aktywnie działają organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej, Uczniowski Klub Sportowy „Bursztyn”, Lokalna Organizacja Turystyczna „Wyspa Sobieszewska”, Towarzystwo Opieki Nad Ociemniałymi Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy w Sobieszewie, Grupa Badawcza Ptaków Wodnych „KULING”.

Placówki edukacyjne:

Zespół Kształcenia Podstawowego i Przedszkolnego Nr 1, ul Tęczowa 6, Gdańsk - Sobieszewo, Zespół Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 25 ul. Boguckiego 44 Gdańsk - Świbno, Zespół Specjalnego Kształcenia Podstawowego i Gimnazjalnego nr 1 ul. Tęczowa 1, Gdańsk -Sobieszewo. Na Wyspie nie ma szkół ponadgimnazjalnych.

Parafie i Domy Zakonne

- o Zgromadzenie Misjonarzy Saletynów. Parafia rzymskokatolicka i sanktuarium pw. Matki Bożej Saletyńskiej; ul. Piesza 1, 80-680 Gdańsk Sobieszewo
- o Kościół Rzymskokatolicki Św. Wojciecha ul. Boguckiego 52A 80-680 Gdańsk Świbno
- o Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża (Siostry Franciszkanek z Lasek) - Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy dla Niewidomych. Dział Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka Niewidomego-Filia Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Laskach
- o Zgromadzenie Sióstr Misjonek Apostolstwa Katolickiego (SAC) Siostry Pallotyńki
- o Dom Pojednania i Spotkań im. Św. Maksymiliana Kolbego Ojców Franciszkanów w dawnej Forsterówce.

Program Partnerski „Chronimy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”

Stowarzyszenie Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej, Stacja Biologiczna Wydziału Biologii UG, Stacja Ornitologiczna MiLZ, Gdańsk Archipelag Kultury Wyspa Skarbów, Grupa Badawcza Ptaków Wodnych „KULING” wspólnie stworzyło i realizuje przy wsparciu finansowym Grupy LOTOS SA Program Partnerski „Chrońmy NATURE na Wyspie Sobieszewskiej”.

We wspólne działa zaangażowana jest również Lokalna Organizacja Turystyczna, Nadleśnictwo Gdańsk, Urząd Morski w Gdyni i Rada Dzielnicy Wyspa Sobieszewska.

Zasoby kulturalne

Wyspa Sobieszewska to dwa ośrodki aktywności mieszkańców: Świbno i Sobieszewo. Obecnie jedynie w Sobieszewie znajduje się placówka Gdańskiego Archipelagu Kultury Dom Kultury „Wyspa Skarbów” Prowadzi ona działania na rzecz społeczności lokalnej, organizując wydarzenia, imprezy i spotkania mieszkańców. Skupia się tutaj aktywność seniorów, dzieci i młodzieży. W przedsięwzięciach uczestniczy każdorazowo około 50 osób. Są to głównie mieszkańcy Sobieszewa. Mieszkańcy Świbna

nie mają placówki kulturalnej czy też domu sąsiedzkiego. Świbno od Sobieszewa dzieli 7,5 km. Jest to znacząca odległość dla pokonania pieszo, a autobusy komunikacji publicznej kursują co około 30 min, w soboty i w dni świąteczne jeszcze rzadziej. Na Wyspie nie ma kin, teatrów, mało jest całorocznych kawiarni i restauracji.

Historia dla przyszłości

Pan Waldemar Nocny ze Stowarzyszenia Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej opracował propozycję² działań wzbogacających teren Wyspy Sobieszewskiej. Mają one na celu „doprowadzenie do zachowania dziedzictwa kulturowego Wyspy, w tym wartościowej architektury, zabytków techniki, tradycji związanej z rybołówstwem, rolnictwem, w końcu z rekreacją”. Należą do nich:

1. Zespół Parkowy i Techniczny Martwej Wisły w Przegalinie
2. Szlak dawnych karczm i pastw Martwej Wisły
3. Szlak Turystyczny „pędzący Mierzejanin - odtworzenie kolejki wąskotorowej na Wyspie
4. Promenada Przekopu Wisły
5. Muzeum Ujścia Wisły, połączone ze Skansenem Rybacki i Skansenem Rolniczym
6. Dworek w Wieńcu
7. Wyspa Świętego Franciszka - zagospodarowanie budynków letniej rezydencji A. Fostera w Orlinkach
8. Rewitalizacja Parku Zdrojowego w Sobieszewie
9. Skansen Rybacki w Górkach Wschodnich
10. Obelisk upamiętniający powstanie Śmiałej Wyspy

Zasoby Przyrodnicze

Na Wyspie znajdują się dwa unikatowe rezerваты przyrody chroniące gniazdujące ptaki: Mewia Łacha oraz Ptasi Raj.

Rezerwat Przyrody Mewia Łacha o powierzchni 150 ha utworzony został w 1991 r. Składa się on z dwóch części - gdańskiej na obszarze Wyspy Sobieszewskiej o powierzchni 19ha i większej o powierzchni 131 ha po wschodniej stronie Przekopu Wisły na obszarze gminy Stegna w sąsiedztwie Mikoszewa nad Zatoką Gdańską przy ujściu wiślanej odnogi zwanej Przekopem Wisły do Bałtyku. Rezerwat chroni miejsca lęgowe różnych gatunków rybitw oraz siedliska żerowania i odpoczynku ptaków.

Rezerwat Ptasi Raj o powierzchni 198 ha utworzony został w 1959 r., przy ujściu Wisły Śmiałej do Zatoki Gdańskiej. W skład rezerwatu wchodzi kilka większych i mniejszych zbiorników wodnych w tym jeziora Ptasi Raj i Karaś oraz okoliczne łąki i lasy.

² Na podstawie materiału z Konferencji „Historia i perspektywa rozwoju Wyspy Sobieszewskiej” 30 listopada 2015 r. Waldemar Nocny „Historia dla przyszłości”

Ochronie rezerwatu podlegają ptaki błotne i wodne. Ptasi Raj jest punktem odpoczynku ptaków podczas przelotów migracyjnych, m.in. gęsi białoczelnych i gęsi zbożowych. Na obszarze rezerwatu można spotkać ponad 200 gatunków.

Mieszkańcy podkreślają znaczenie rezerwatów przyrody w rozwoju Wyspy jako miejsca wypoczynku dla turystów i mieszkańców. Wskazują, że zasoby przyrodnicze wymagają inwestycji w infrastrukturę (kładki, punkty widokowe, tablice informacyjne), aby z jednej strony w pełni ich walory mogłyby udostępnione zwiedzającym, z drugiej strony aby zapewnić właściwą ochronę gniazdującym ptakom.

Bariery wskazywane przez mieszkańców w rozwoju Wyspy

Estetyka Wyspy

Wyspa mimo, że jest atrakcyjna pod względem ukształtowania terenu i zasobów przyrodniczych, nie ukazuje całego swojego piękna, gdyż wszędzie wiszą nieestetyczne reklamy, każdy stragan ma własny indywidualny kolor, kształt. Na Wyspie brak elementów małej architektury, która dodawałaby uroku miejscu i podkreślały jego walory.

Grupie aktywnych mieszkańców zależy na zmianie, chcieliby aby Wyspa odzyskała blask dawnego uzdrowiska, jednak sami nie mają mocy sprawczej.

Infrastruktura na Wyspie

Podniesienie jakości infrastruktury technicznej na Wyspie Sobieszewskiej oraz budowa instrumentów wspomagających rozwój ruchu turystycznego jest niezbędnym działaniem, aby na Wyspie dokonała się zmiana. Zwiększony ruch turystyczny wymagać będzie rozwiązań w zakresie komunikacji zarówno pieszej, samochodów indywidualnych oraz komunikacji publicznej.

W opinii mieszkańców, aby Wyspa stała się atrakcyjnym miejscem dla mieszkańców i turystów, niezbędne są inwestycje, które przyczynią się do poprawy funkcjonalności miejsc publicznych na Wyspie,

Wśród istotnych problemów, pilnych do rozwiązania wskazano na:

1. Brak wyodrębnionych geodezyjnie dróg dojazdowych do plaż, na mapach są one jedynie leśnymi ścieżkami.
2. Brak terenów będących własnością Miasta w obrębie pasa nadmorskiego, co powoduje, że nie są zagospodarowane przejścia na plaże, brak infrastruktury w tych miejscach.
3. Brak elementów małej architektury - miejsc wypoczynku, kwietników, zagospodarowanej przestrzeni publicznej.
4. W Sobieszewie większość chodników zasługuje na remont, samo centrum jest nieestetyczne, nic się tu nie zmieniło od 20 lat.

Mieszkańcy wskazują również pomysły na nowe przedsięwzięcia, których realizacja wiąże się z inwestycjami:

1. Budowa ścieżek rowerowych i uruchomieniem wypożyczalni rowerów

2. Budowa sieci małych pomostów na kanale Wisły, przy których mogłyby cumować kajaki i przystani żeglarska
3. Uruchomienie wypożyczalni kajaków i sprzętu wodnego
4. Uruchomienie stałego Punktu Informacji Turystycznej
5. Stworzenie rozwiązań odpowiadających na potrzeby zwiększonego ruchu samochodowego w okresie sezonu turystycznego (komunikacja miejska, komunikacja rowerowa, parking przed wjazdem na Wyspę)
6. Uruchomienie tramwaju wodnego od 1 V - 30 IX na trasie Gdańsk - Sobieszewo - Gdańsk

Niektóre z powyższych działań związane będą z uruchomieniem nowych miejsc pracy na Wyspie. Może się to odbyć, np. w formie spółdzielni socjalnej. Wybór takiej formy pozwoli na zapewnienie dodatkowych środków na zakup niezbędnej infrastruktury (kajaki, rowery), przygotowanie pracowników oraz zapewni środki na pierwszy okres funkcjonowania usług.

Podsumowanie

Mieszkańcy Wyspy chcieliby zmian w swoim otoczeniu, Część mieszkańców jest gotowa włączyć się w proces budowy Partnerstwa łączącego wszystkie podmioty aktywnie działające na Wyspie oraz przedstawiciele ZHP i Urzędu Miasta i jego jednostek organizacyjnych.

Aktywną grupę stanowią właściciele miejsc noclegowych dla turystów. Ich wizja rozwoju ruchu turystycznego na Wyspie opiera się przede wszystkim o wysoką jakość świadczonych usług, w zamian za wysoką cenę.

Mieszkańcy chcieliby, aby zmiany na Wyspie nie dotyczyły jedynie kwestii społecznych, ale również infrastrukturalnych i oczekiwaliby, aby kolejność inwestycji, ich zasięg był wypracowywany wspólnie z nimi.

Planowane efekty realizacji Programu

W wyniku realizacji Programu w roku 2018:

1. Mieszkańcy Wyspy zbudowali Partnerstwo, zaangażowane w sprawy lokalne i odpowiedzialne za swoje terytorium.
2. Zwiększyła się gotowość i otwartość mieszkańców do przyjęcia na Wyspie uczestników trzech dużych przedsięwzięć harcerskich dla młodzieży.
3. Wyspa stała się miejscem atrakcyjnego, rodzinnego wypoczynku mieszkańców innych dzielnic Gdańska i turystów spoza miasta Gdańska.
4. Młodzież nabyła nowe kompetencje, w tym społeczne i językowe.

Plan działań

Zadanie 1 - Wypracowanie Programu Rozwoju Wypsy

Zadanie obejmuje przeprowadzenie z mieszkańcami Wypsy Sobieszewskiej wspólnych działań, w trakcie których wypracowany zostanie „pomysł” na Wyspę Sobieszewską, jako miejsca atrakcyjnego, rodzinnego wypoczynku mieszkańców innych dzielnic Gdańska i turystów spoza miasta Gdańska oraz pomysłu na synergiczne prowadzenie małych działalności gospodarczych i przedsięwzięć społecznych.

W trakcie realizacji zadania określone zostaną także przewagi konkurencyjne Wypsy. Zadanie będzie realizowane przez uzupełniające się działania: warsztaty ekspertów (między innymi: architekcie, artyści, specjaliści z branży turystycznej), którzy zaproponują rozwiązania adekwatne do możliwości Wypsy i potrzeb ich mieszkańców, wizyty studyjne, w których uczestniczyć będą aktywni mieszkańcy i gospodarze bazy hotelowej, wypracowanie wspólnie z mieszkańcami pomysłu na Wyspę.

Przy wypracowywaniu Programu Rozwoju Wypsy uwzględniona zostanie potrzeba zapewnienia czynnej ochrony dwóch rezerwatów na Wyspie Sobieszewskiej.

	Działania	Poddziałania	2016	2017	2018
1.	Utworzenie i funkcjonowanie Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Wypsy Sobieszewskiej	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór wspólnej koncepcji budowy partnerstwa uwzględniającej wszystkie aktywne podmioty i osoby na Wyspie • Budowa i powołanie partnerstwa • Monitoring podejmowanych działań w ramach Programu Społecznego dla Wypsy Sobieszewskiej 	X	X	X
2.	Przeprowadzenie ogólnopolskiego konkursu na pomysł na Wyspę	<p>Konkurs nie będzie adresowany do ekspertów, a do osób korzystających z uroków Wypsy. Dlatego celem konkursu nie będzie przedstawienie kompleksowej koncepcji rozwoju Wypsy, a zebranie pomysłów. Wybór pomysłów, które mogą stanowić podstawę budowy wizji Wypsy dokonają w drodze głosowania Mieszkańcy Wypsy.</p> <p>Autorzy wybranych pomysłów zostaną nagrodzeni, nagrodami rzeczowymi.</p>	X	X	
3.	Warsztaty z aktywnymi mieszkańcami	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cykl spotkań ○ Wypracowanie rekomendacji 	X	X	
4.	Warsztaty z ekspertami i artystami,	<ul style="list-style-type: none"> ○ Cykl spotkań ○ Wypracowanie rekomendacji 	X	X	

	architektami			
5.	Zbieranie pomysłów i opinii mieszkańców nieuczestniczących w warsztatach	Uruchomienie narzędzia komunikacji z mieszkańcami np. grupa facebook, które pozwoli na bieżące zbieranie uwag, pomysłów i wymiany poglądów. Zbieranie uwag w formie pisemnej poprzez skrzynki na wnioski w publicznych miejscach	X	X
6.	Wizyta studyjna w wybranych miejscach Polski	Celem wizyty będzie zapoznanie się z funkcjonowaniem miejsc tematycznych stanowiących atrakcję dla turystów	X	

W wyniku realizacji Zadania 1 zostaną doprecyzowane pozostałe zadania, które obecnie opisane zostały jedynie w zarysie, jako założenia do kolejnych działań.

Zadanie 2 - Wspólna promocja Wyspy

Aby ożywić Wyspę niezbędna jest promocja atutów miejsca wśród mieszkańców Gdańska i turystów. W tym celu powinien zostać opracowany i wdrożony wspólny plan promocji Wyspy, zbieżny z wypracowanym Pomysłem na Wyspę. Obecnie na w tym zakresie działa podejmuje Stowarzyszenie Przyjaciół Wyspy Sobieszewskiej oraz Lokalna Organizacja Turystyczna, którzy będą partnerami tego przedsięwzięcia. Zadanie obejmuje wypracowanie planu promocji na lata 2016-2018, uruchomienie punktu informacji turystycznej czynnego w okresie turystycznym, opracowania i wydania wydawnictw informujących o atutach Wyspy.

	Działania	2016	2017	2018
1.	Opracowanie koncepcji promocji Wyspy Sobieszewskiej. Koncepcja promocji powinna zawierać spójną z uchwałą „krajobrazową” identyfikację graficzną Wyspy	X		
2.	Budowa wspólnej strony www o Wyspie Sobieszewskiej	X	X	
3.	Prowadzenie strony www promującej Wyspę +		X	X
4.	Opracowanie i druk wydawnictw informujących o atrakcjach Wyspy	X	X	X
5.	Uruchomienie i funkcjonowanie Informacji turystycznej na Wyspie	X	X	X

Zadanie 3 - Estetyka Wyspy

Obecnie Wyspa nie posiada własnej, nie powtarzalnej tożsamości. Piękno uzdrowiska okresu międzywojennego zostało po 1945 r. zniszczone i dzisiaj jedynie miłośnicy Wyspy potrafią wskazać

ślady w zabudowie Wyspy świadczące o bogatej przeszłości. W związku z tym niezbędne jest wypracowanie wspólnego z mieszkańcami pomysłu na wygląd Wyspy spójnego z Uchwałą Rady Miasta Gdańska w zakresie estetyzacji. Zadanie będzie obejmować między innymi warsztaty z mieszkańcami, wykonanie przykładowych szyldów i reklam, plenery rzeźbiarskie. Przy realizacji tego działania niezbędne jest zaangażowanie jednostek organizacyjnych Miasta Gdańska odpowiedzialnych za estetykę Miasta.

	Działania	2016	2017	2018
1	Warsztaty wdrożeniowe dla mieszkańców z zakresu poprawy estetyki Wyspy, przeprowadzone w taki sposób, aby zaakceptowali i chcieli wdrożyć pomysł na Wyspę	X	X	
2	Konkurs na najpiękniejsze "obejście"	X	X	X
3	Organizacja warsztatów wdrożeniowych dla właścicieli i menedżerów bazy hotelowej i gospodarzy miejsc noclegowych, indywidualne doradztwo, jak dostosować ogólną koncepcję do indywidualnych potrzeb		X	X
4	Organizacja tematycznych plenerów rzeźbiarskich i „murali” jako impreza stała		X	X
5	Realizacja inicjatyw lokalnych przez mieszkańców i uczestników Zlotu 2018 w zakresie drobnej architektury, zieleńców itp.	X	X	X

Zadanie 4 - Rozwój umiejętności i kompetencji mieszkańców Wyspy Sobieszewskiej

W ramach Programu Społecznego zaplanowane zostały działania związane z podnoszeniem kompetencji społecznych mieszkańców Wyspy, w tym tych związanych z zwiększeniem ruchu turystycznego i poprawą jakości jego obsługi dla osób dorosłych i rozwijające kompetencje społeczne dla dzieci i młodzieży.

	Działanie	2016	2017	2018
1.	Działania animacyjne w zakresie edukacji międzykulturowej wśród dorosłych, kursy językowe dla mieszkańców Wyspy, aby uczestnicy skautowych imprez mogli się z nimi porozumieć, kursy dla osób, które będą uczestniczyć w organizacji i obsłudze Jamboree	X	X	X
2.	Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży, w tym w formie drużyn harcerskich, warsztaty i szkolenia przygotowujące wolontariuszy do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą	X	X	X
3.	Uruchomienie Domu Sąsiedzkiego w Świbnie, adaptacja budynku		X	X

4.	Działalność Domu Sąsiedzkiego w Świbnie		X	X
5.	„Zrozumieć sierpień” - implementacja programu Europejskiego Centrum Solidarności - we współpracy z ECS		X	X
6.	Uruchomienie spółdzielni socjalnej np. zajmującej się wypożyczalnią kajaków i rowerów, punkt informacji turystycznej, żeglarstwo - we współpracy z OWES		X	X

Zadanie 5 - Wyspa dla Wyspiarzy i dla Gdańszczan

To zadanie obejmuje cykl imprez integrujących mieszkańców Wyspy oraz prezentujących Wyspę mieszkańcom Gdańska i turystom. Dobór wydarzeń od roku 2017 odbywać się będzie w oparciu o Harmonogram realizacji Programu Rozwoju Wyspy na dany rok we współpracy z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi.

	Działania	2016	2017	2018
1.	Rozwój żeglarstwa na Wyspie, organizacja Spartakiady Drużyn Wodnych ZHP Chorągwi Gdańskiej	X	X	X
2.	Wyspa zaprasza - Dzień Otwarty Wyspy		X	X
3.	Inne wydarzenia wynikające z Programu Rozwoju np.: Dzień Sąsiada, wystawa zewnętrzna zdjęć, które pokażą jak zmieniła się Wyspa, festyny, gry fabularne dla mieszkańców i turystów	X	X	X

Miasto Gdańsk i Związek Harcerstwa Polskiego na podstawie § 40 Umowy Ramowej z dnia 23 czerwca 2015 roku, akceptują wypracowane przy udziale mieszkańców założenia i harmonogram Programu Rozwoju Społecznego Wyspy Sobieszewskiej przewidzianego do realizacji w latach 2016-2018.